

ind paa en Deel chirurgiske og lægevidenskabelige Betragtninger, og dog er jeg i den Nødvendighed at maatte gjøre det. Den ærede Rigsdagsmand har sagt, at Sygdom har en fuldkommen saa stor Betydning i Krigen med Hensyn til de Udelæggelser, den anretter, som Saar. Deri er jeg fuldkommen enig med ham; men derpaa har han sagt, at der ere visse Sygdomme, som ere etendommelige for Krigen og altsaa, at den Vanførhed, som kommer fra disse Sygdomme, bør give de Bedkommende Krav paa at blive henregne under Klassen af Krigsvansføre. Jeg tilstaaer, at jeg har den største Agtelse for Lægernes Kyndighed i at bedømme Sygdomme, men dog ikke stor nok til, i denne Henseende, at kunne være aldeles enig med den ærede Rigsdagsmand, eftersom jeg har seet Læger lade Folk døe af Leversyge, som, da de bleve obducerede, befandt at have Brystsyge. Jeg er overbevist om, at man giver Characterer til Sygdomme ligesom man giver Characterer til Personer, og at maangen en Mand er characteriseret f. Ex. som lidende af Typhus, der har havt en ganske anden Sygdom. Og skulde der nu ogsaa opstaae visse bestemte Krigssygdomme, som kunde fremkalde Krigsvansørhed, saa vilde den medfølgende Læge let komme til at bringe enhver Sygdom, som nogenlunde kunde bringes ind under denne Klasse, ind derunder. Vi vilde da snart see de fleste andre svære Sygdomme forsvinde fra Feltlazaretherne; idet Krigssygdomme, som fremkalde Krigsvansørhed, vilde blive de fremherskende. Jeg har desuden seet i Krigen, skøndt jeg ikke har været meget med i Krig, ja jeg kan gjerne sige, at jeg i Ordets egentlige Forstand ikke har været i Krig, thi jeg har ikke været, hvor Krigen paa den Maade er ført, men jeg har marscheret meget, hvor Tropper have været samlede under yderst uheldige Omstændigheder, og hvor

Hospitalerne have været inficerede af de farligste Sygdomme, og der har jeg da seet, at man uden Videre har taget en Mand, naar han befandt sig ilde, under Paaskud af, at han havde den og den Sygdom, og pakket ham hen i et af Hospitalerne, men kort Tid efter har jeg seet, at det dog ikke forholdt sig saaledes; idet Manden den Dag kun var benaet, saa at jeg til min største Forundring et Par Dage efter har seet den Mand ganske karff, som jeg allerede havde anbefalet til Vorherre for længe siden eller idetmindste for et Par Dage siden. Jeg kan altsaa i denne Retning aldeles ikke sjanke de Indsigter og Erfaringer, som Lægerne hidtil i saa Henseende have vist, den Tillid, at jeg skulde overlade til dem Dommen over Sygdommens Bessaffenhed paa Lazaretherne, og om, hvorvidt de Mand, der ere behandlede paa Lazaretherne, som en Folge af en Sygdom have faaet en saadan Vanførhed, at de derved ere blevne gjorte mere eller mindre ussikede til at opfylde deres Gjerning eller rettere sagt, til at forsørge sig selv. Jeg troer, at vi, ved at gaae ind paa dette Gebeet, og ved at tage denne Art Vanførhed med under Invalideloven, komme ind paa et ganske sjævt Gebeet. Med dem, som virkelig ere gjorte vansføre ved Sygdomme, er der vist ikke Andet at gjøre end overlade det til et senere Skjøn og til det, man kalder Billaarlighed, som undertiden er den højeste Grad af Retfærdighed, og derefter afgjøre, hvilken Art af Understøttelse man skal give dem.

Rettelser.

- Mr. 325 Sp. 5184 L. 3 f. n. „Gewinster ud“ læs: „Gewinster ind.“
 — — Sp. 5191 L. 5 f. n. „den foregaaende Taler“ læs: „de foregaaende Taler“